

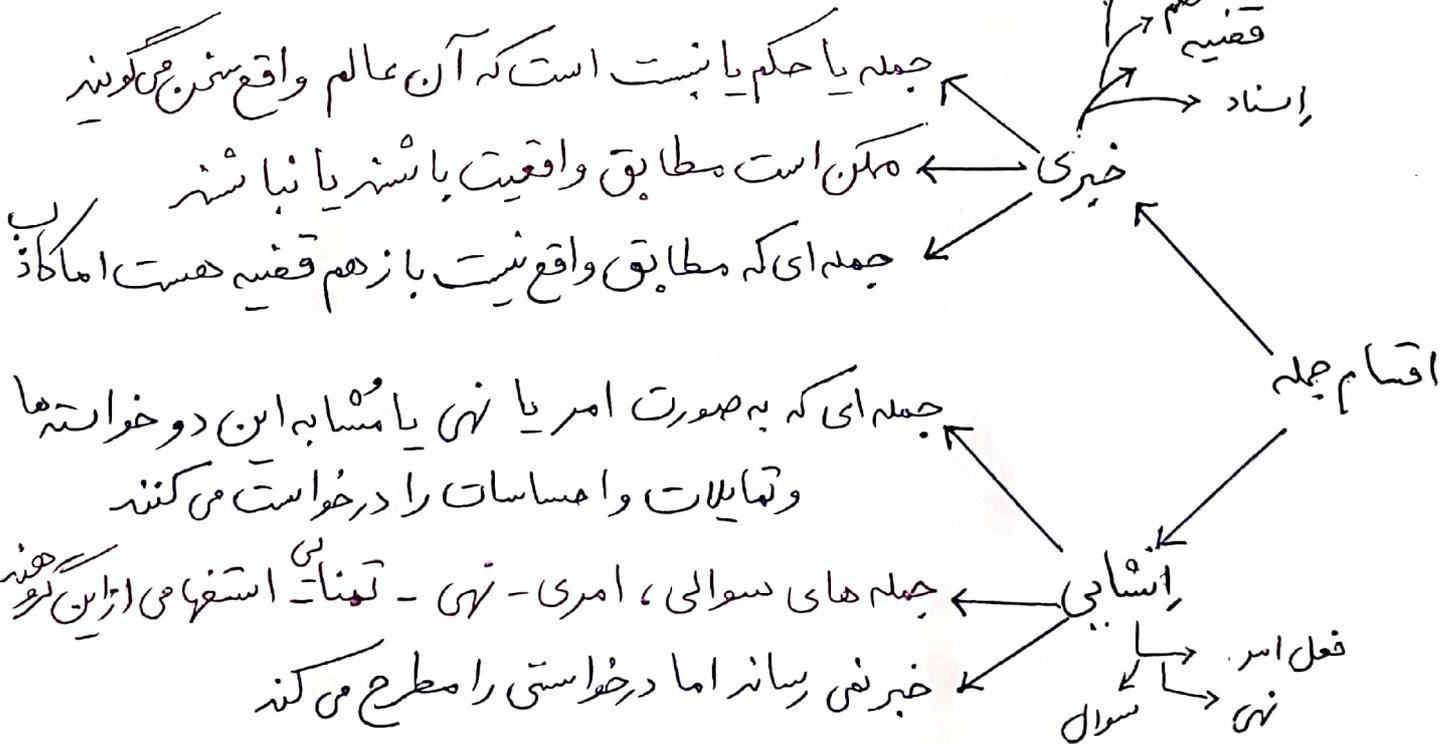
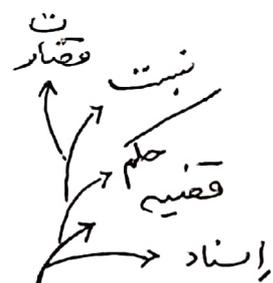
منطق دهم - درس ۶ - قضیه جملی

سوال : قضیه چیست ؟ یک جمله است یا چند و ترکیبی :

- ← خبری هستند ← انشایی نیستند
- ← یعنی قابلیت صدق یا کذب را دارند
- ← ممکن است صادق باشد ← یعنی با واقعیت مطابقت دارند
- ← ممکن است کاذب باشد ← یعنی با واقعیت منطبق نیستند
- ← یک جمله یا معناست که از چیزی خبر میدهد و می توان در مورد صدق یا کذب آن قضاوت کرد
- ← قابلیت قضاوت بهترین مشخصه
- ← یک قضیه است

پس ← قضیه
← یک حکم نیست

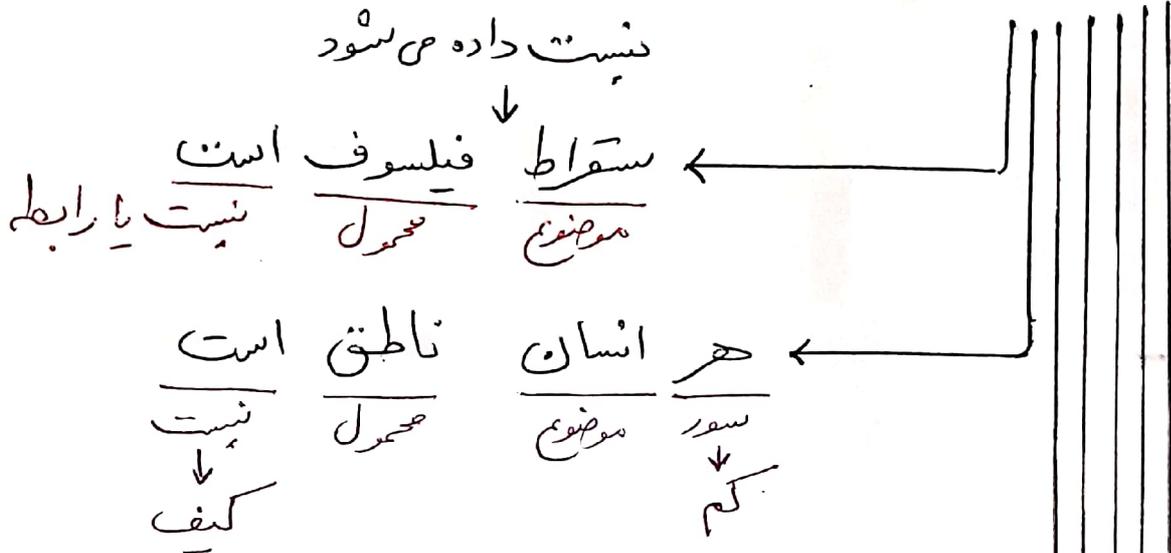
یا اسناد چیزی به چیز دیگر است

نکته مهم ← جمله های انشایی در منطق مطرح نیستند - چون وظیفه منطق جلوگیری از خطای در اندیشه است - وجهات انشایی خطا پذیر نیستند ← چون قابل کذب نیستند

قضیه دو نفع است ← حمل و شرط

۱ - قضیه حملی ← در این قضیه معمول بدون هیچ شرطی به موضوع

در یک قضیه حملیه کم یا سور تعداد افراد

موضوع را نشان می دهد

← با هر و بعضی و هیچ

سور هر یا هیچ ← کلی بودن قضیه را نشان می دهد

سور بعضی ← جزئی بودن قضیه را نشان می دهد

یعنی معمول به **موضوع** افراد موضوع نسبت داده شده
یعنی معمول به **حملی** افراد موضوع نسبت داده شده

نسبت یا رابط در قضیه یا فعل جمله ← موجب ← مثبت ← الف ب است

← سالب ← منفی ← الف ب نیست

در منطق موضوع همان نهاد است

در منطق معمول همان مسند است

سور یا کم ← کلی ← هر - هیچ

← جزئی ← بعضی

نسبت یا کیف ← موجب ← سالب

۲ - قضیه شرطی ← نسبت دادن معمول به موضوع به شرط وقوع نسبتی دیگر

که حکم به اتصال یا انفصال میان دو نسبت ← در درین ۹ تحلیل خواهد شد

اقسام قضیه صلی ← شخصی - محصوره

مقدمه مهم مورد نیاز

۳ در درس تصور را به دو نوع کلی و جزئی تقسیم کردیم

تصوری که دارای مصادر تفریق متعدد باشد ← کلی
تصوری که فقط یک مصدر داشته باشد و مصدر آن دیگری برای آن قابل تصور نباشد ← جزئی

۱- قضیه شخصی

کلی ← قضیه ای که موضوع آن یک تصور جزئی باشد

یعنی محمول به یک شخص یا یک شیء خاص نیست دارد می شود

← علی (ع) امام اول شیعیان است

↓
موضوع یک تصور جزئی است

← قضیه شخصی ← سور ندارد چون کمیت موضوع یک نفر است - سور هر چه بعضی برای آن معنادار

← قضیه شخصی ← از نظر نسبت به سالیه و موصیه تقسیم می شود
← حسن دانش آموز است
← حسن دانش آموز نیست

۲- قضیه محصوره ← قضیه ای که موضوع آن یک تصور کلی باشد

← سور نیز است ← یعنی اول قضیه قید (هر - هیچ - بعض) می آید

تا دانشی مصادر تفریق موضوع را مشخص کند

قلته مهم ← سور در قضیه محصوره مشخص می کند که محمول به همه افراد موضوع

یا تعداد محدودی از افراد موضوع نیست دارد شده است

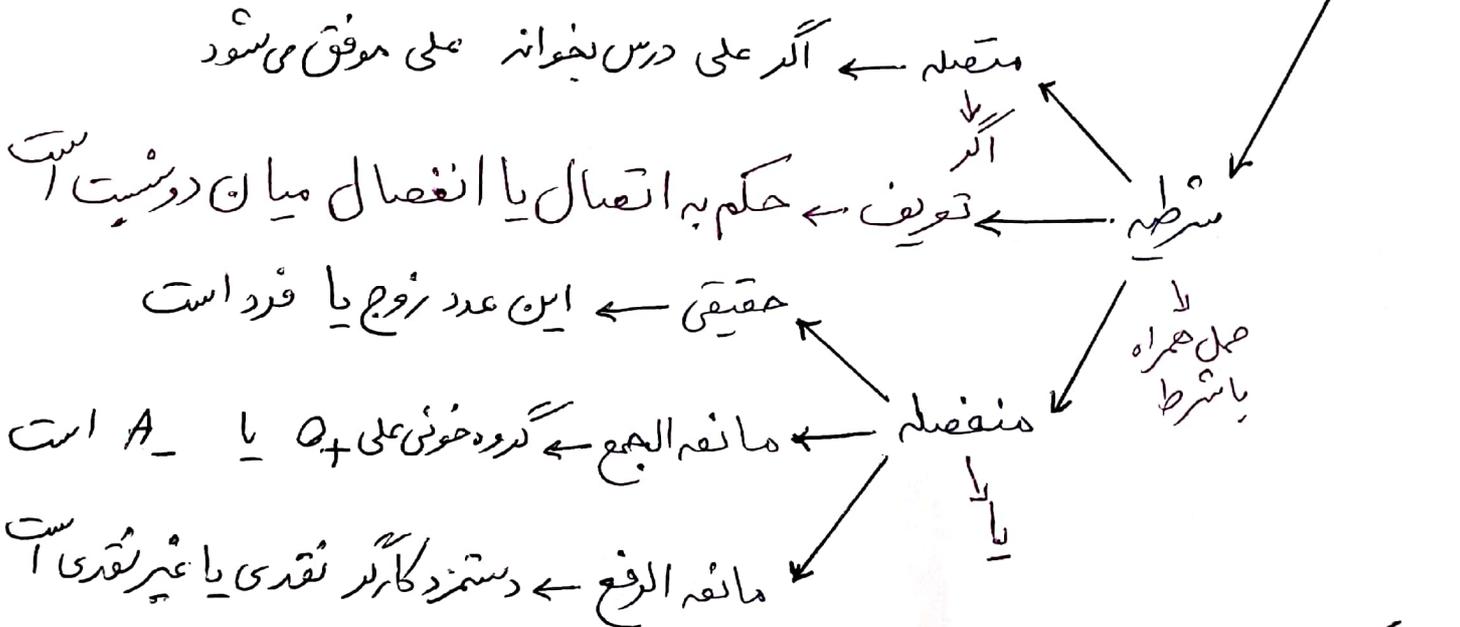
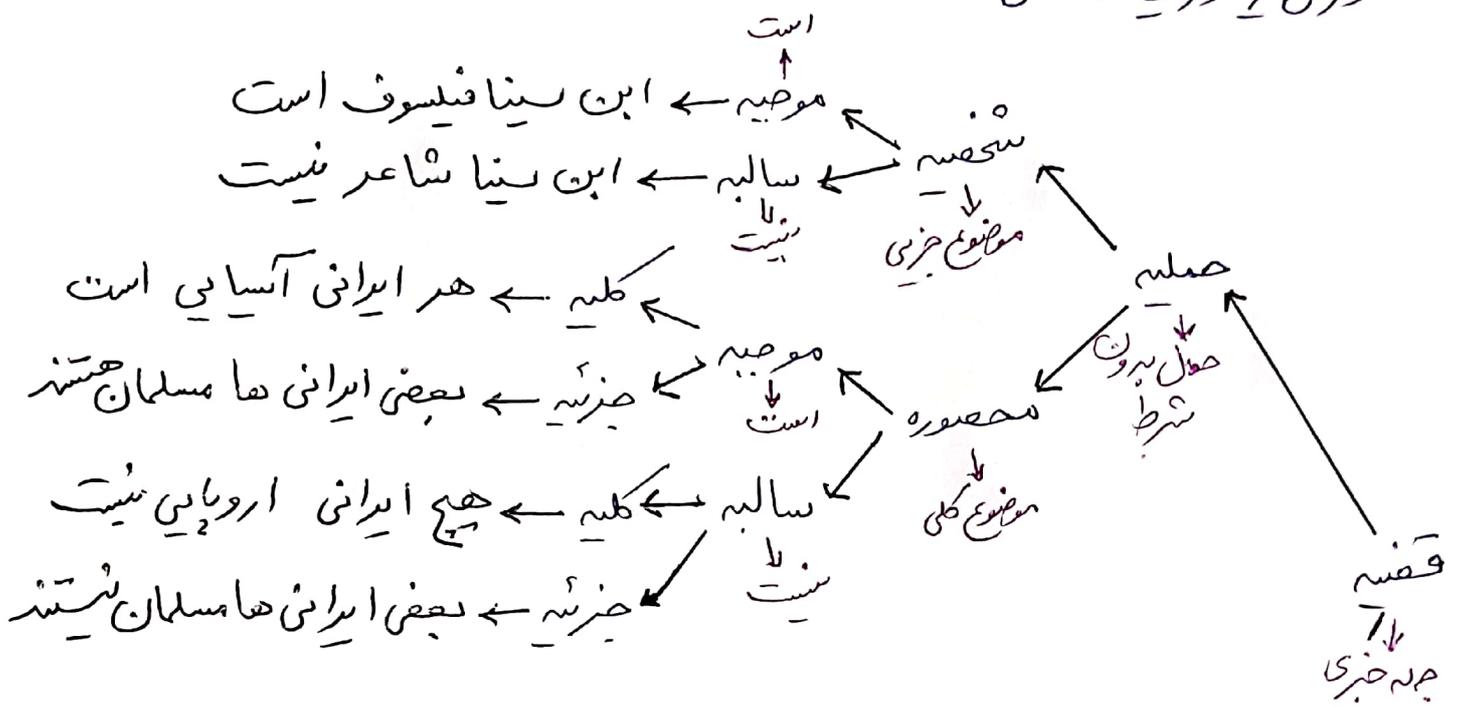
قضیه کلیه ← قضیه ای که محمول به کل افراد موضوع نیست دارد شده است

یا محمول از کل افراد موضوع سلب شده است

قضیه جزئی ← قضیه ای که محمول فقط به بعضی افراد موضوع نیست دارد شده

و یا محمول فقط از بعضی افراد موضوع سلب شده است

با توجه این دو نکته قبل می توان قضیه محصوره را به ۴ نوع تقسیم کرد
موصیه کلیه - سالیه کلیه - موصیه جزئی - سالیه جزئی

چیزتکه ۱۱ - اقسام قضایای شرطی و استدلال های مرتبط با آنها در درس ۹ بررسی خواهد شد

۲ - قضیه ای که سور ندارد اما موضوع آن کلی است ← محصوره است

۳ - در بعضی جمله ها ممکن است سور جزئی (بعضی) آورده شود اما در جمله معلوم است که مصمول به بعضی افراد موضوع نیست داده می شود
← کسانی که تخلف کنند جریمه می شود

۴ - دامنه مصادرین موضوع ← بعضی بعضی افراد جریمه می شوند

← با سور مشخص می شود (هر - هیچ - بعضی)

موفق باشید - زمین کلاه - تیراز - اردیبهشت ۹۹